

3. RESULTATS DE LES AVALUACIONS INDIVIDUALS D'ESTUDIS I DE DEPARTAMENTS

3.1. Avaluacions en l'àrea d'Humanitats

Introducció

Durant el programa d'avaluacions de 1998 i pel que fa a l'àrea d'Humanitats, s'han avaluat tres titulacions: Llicenciatura en Història de l'Art de la Universitat Autònoma de Barcelona; Llicenciatura en Humanitats i Llicenciatura en Traducció i Interpretació de la Universitat Pompeu Fabra.

La fase d'avaluació interna s'ha dut a terme a cada titulació a través dels respectius comitès interns d'avaluació. Llevat de la titulació de Traducció i Interpretació que finalitzà aquesta fase el mes de juliol de 1998, les altres dues titulacions, Humanitats i Història de l'Art, tancaren els processos d'autoavaluació els mesos d'octubre i novembre, respectivament.

Durant el mes de novembre de 1998, es produí la visita a les titulacions de la Universitat Pompeu Fabra. A la titulació d'Història de l'Art la visita dels avaluadors externs es desenvolupà durant el mes de març de 1999. Cal destacar la bona predisposició per part de les titulacions a ser avaluades, així com el clima de cordialitat i cooperació entre els comitès d'avaluació interns i externs; en general ha existit una bona concordança entre les opinions d'ambdós comitès.

Les tres titulacions han presentat sengles informes finals on recullen els principals punts forts i punts febles, així com les propostes de millora derivades del procés d'avaluació.

Context institucional

La titulació d'Història de l'Art s'imparteix a la Facultat de Filosofia i Lletres de la UAB, un centre on s'imparteixen, ultra la d'Història de l'Art, deu titulacions més de cicle llarg (1er i 2on cicle) i tres de segon cicle. Les titulacions d'Humanitats i de Traducció i Interpretació, avaluades a la Universitat Pompeu Fabra, s'imparteixen a Barcelona, a l'àrea de Jaume I i a La Rambla, respectivament.

La titulació d'Història de l'Art inicia els seus estudis el curs 1992-93 i en el BOE del 28 de gener de 1993 queda recollit el seu pla d'estudis. La titulació presenta una estructura semestral, amb dos cicles i una durada prevista de 4 anys.

La titulació d'Humanitats a la Universitat Pompeu Fabra fou la pionera en la implantació d'aquest estudi l'any 1992; el BOE del 14 de gener de 1998 recull el seu pla d'estudis. La titulació presenta una estructura trimestral en dos cicles i una durada prevista de 4 anys.

Finalment, la titulació de Traducció i Interpretació posa en marxa el primer curs el setembre de 1992, i en el BOE del 27 d'octubre de 1992 queda recollit el seu pla d'estudis, posteriorment modificat en el BOE del 14.01.98. Com en el cas d'Humanitats, la titulació presenta una estructura trimestral, pròpia de la UPF, en dos cicles i una durada prevista de 4 anys.

Taula 3.1.1. Nota de tall de primera assignació dels ensenyaments avaluats en l'àrea d'Humanitats

Titulació	Cursos acadèmics				
	93/94	94/95	95/96	96/97	97/98*
Història de l'Art UAB	5.76	5.88	5.89	6.03	5.93 (5.95)
Humanitats UPF	6.34	5.85	5.82	6.22	5.85 (6.44)
Traducció i Int. UPF					
Alemany/Català	5.00	5.00	5.00	5.00	6.19 (n.d.)
Anglès/Català	7.05	6.85	5.70	6.63	6.67 (n.d.)
Francès/Català	6.43	6.23	6.00	5.00	5.81 (n.d.)
Alemany/Castellà	6.34	5.85	5.82	5.00	5.74 (n.d.)
Anglès/Castellà	6.61	6.72	6.94	7.05	6.94 (n.d.)
Francès/Castellà	5.00	6.45	6.67	6.26	5.40 (n.d.)

* Entre parèntesis es recull la nota de tall equivalent. Pel que fa a l'ensenyament de Traducció i Interpretació de la UPF, la base de dades del CUR recull aquesta dada de manera agregada pel conjunt de combinacions lingüístiques i, per tant, no està disponible.

La Taula 3.1.1 mostra l'evolució de la nota de tall de primera assignació en els darrers cinc cursos acadèmics; en el cas de la titulació de Traducció i Interpretació s'ha desglossat per les diferents opcions lingüístiques que ofereix el títol.

Taula 3.1.2. Demanda d'accés en els ensenyaments avaluats en l'àrea d'Humanitats

Titulació	Demanda d'accés el curs 1997/98 PAAU			
	Places ofertes	Demanda total	Demanda en 1 ^a opció	Demanda satisfeta 1 ^a opció
Història de l'Art UAB	100	1.258	100	67
Humanitats UPF	160	903	154	141
Traducció i Int. UPF				
Alemany /Català	10	43	8	n.d.*
Anglès /Català	40	336	57	n.d.
Francès/Català	10	63	11	n.d.
Alemany /Castellà	10	65	15	n.d.
Anglès /Castellà	40	393	68	n.d.
Francès/Castellà	10	80	11	n.d.

*Pel que fa a l'ensenyament de Traducció i Interpretació de la UPF, la base de dades del CUR recull aquesta dada de manera agregada pel conjunt de combinacions lingüístiques i, per tant, no està disponible.

La Taula 3.1.2 ens presenta informació sobre la demanda d'accés: oferta de places, demanda total, demanda en primera opció i, en els casos que ha estat possible, la demanda satisfeta en primera opció. La majoria d'estudiants accedeixen als centres com a primera opció d'estudi, fet que n'implica una alta motivació i qualitat.

Pel que fa a l'oferta de places, les tres titulacions –analitzant Traducció i Interpretació com un conjunt– es mouen a l'entorn de les 100/160 places; destaca la titulació d'Humanitats amb 160, amb dos grups de 80 al primer curs. Cal remarcar la gran demanda que tenen tots tres estudis, especialment en el cas d'Història de l'Art i, en la titulació de Traducció i Interpretació, la gran demanda de l'opció anglesa.

Taula 3.1.3. Evolució dels alumnes de 1'opció via PAAU amb notes iguals o superiors a 7 en els ensenyaments de l'àrea d'Humanitats

Titulació	Cursos acadèmics									
	93/94		94/95		95/96		96/97		97/98	
	Núm.	%	Núm.	%	Núm.	%	Núm.	%	Núm.	%
Història de l'Art UAB	7	7.8%	6	6%	3	3%	6	6%	15	15.7%
Humanitats UPF	25	28.7%	29	19.6%	27	16.5%	45	27.7%	41	25.5%
Traducció i Int. UPF*	49	61.3%	68	56.6%	60	50%	69	57.5%	62	51.6%

* Dada global pel conjunt de combinacions lingüístiques.

La Taula 3.1.3 mostra l'evolució que s'ha produït en la matrícula d'alumnes de primera opció, amb notes iguals o superiors a 7 a les titulacions avaluades.

3.1.2. Ensenyament d'Humanitats de la UPF

Fites i objectius

La Universitat Pompeu Fabra fou la primera a posar en marxa aquesta titulació (1992) com a carrera exclusiva en el camp de les Humanitats amb una voluntat clarament generalista i multidisciplinària.

Els objectius de la titulació queden recollits en diversos documents, són coneguts per la comunitat i existeixen els corresponents mecanismes i àmbits per a la seva discussió.

De forma resumida l'objectiu de la titulació és proporcionar una formació humanística adequada de caràcter interdisciplinari que consideri de manera especial la perspectiva contemporània.

La planificació docent és coherent amb aquest objectiu i existeix un bon control sobre el desenvolupament de la docència i del pla d'estudis.

Els elements disponibles actualment indiquen una alta acceptació per part dels estudiants (25.5% d'alumnes de 1ª opció amb notes entre 7 i 10 i una demanda total de 903 per 160 places el curs 1997-98), l'interès acadèmic i les qualitats formatives dels estudis (mentalitat crítica, adaptabilitat), tot i que difusament percebudes en el mercat laboral, fan pensar en una consolidació progressiva d'aquest ensenyament.

Tanmateix, però, hom detecta en el dia a dia la dificultat de coordinar aquests objectius generalistes i multidisciplinària amb la vocació d'especialistes dels professors.

El programa de formació

El pla d'estudis d'Humanitats consta de 300 crèdits repartits de la manera següent: 200 d'obligatoris, 70 optatius i 30 de lliure elecció. La durada prevista de la carrera és de 4 anys, per tant, el nombre de crèdits que cal cursar per any per finalitzar en el temps previst és de 75.

Taula 3.1.8. El pla d'estudis de l'ensenyament d'Humanitats de la UPF

<i>Assignatures</i>	<i>Crèdits teòrics</i>	<i>Crèdits pràctics</i>	<i>Total</i>
Troncals i obligatòries	126	74	200
Optatives (2)	56	14	70
Lliure elecció	—	—	30
			300
Oferta de crèdits d'assignatures optatives (1)		240	<i>Relació (1)/(2)</i>
Oferta d'assignatures optatives		48	3.4
Pràctiques en empreses		—	

Es destaca com a element positiu, l'alt grau d'actualització científica dels programes de les assignatures i la seva coherència. Les assignatures responen als objectius de la titulació. Tanmateix, la dimensió multidisciplinària sovint no s'assoleix. A més, l'alta càrrega d'hores de classe dificulta reposar les idees i la lectura pausada.

Els continguts d'alguns programes són massa ambiciosos i, sovint, es produeixen repeticions i encavalcaments de continguts entre assignatures que caldrà superar.

Es recomana la incorporació d'assignatures de caire instrumental (edició de textos, arxivística) que facilitin la incorporació dels llicenciats al món del treball.

Desenvolupament de l'ensenyament

Durant el curs 1997-98 la Facultat d'Humanitats comptava amb 631 alumnes matriculats, dels quals 160 ho estaven al primer curs (dos grups). El nombre de titulats durant aquest curs fou de 29. El pla d'estudis preveu una durada de 4 anys, ara bé, molts estudiants prefereixen finalitzar la carrera en cinc cursos.

La Taula següent presenta informació sobre el rendiment acadèmic:

Taula 3.1.9. Taxes d'èxit i rendiment¹ per a curs 1997-98 de l'ensenyament d'Humanitats de la UPF

	Taxa d'èxit (aprovals/presentats)		Taxa de rendiment (aprovals/matriculats)
	1 ^a convocatòria	2 ^a convocatòria	
1er cicle	84%	74%	85%
2on cicle	80%	67%	79%
Nombre d'alumnes titulats			29

¹ Només assignatures troncal i obligatòries.

Es destaca positivament la bona opinió que els alumnes tenen sobre el nivell de preparació de les classes per part del professorat. Ara bé, la metodologia docent majoritàriament emprada (classe magistral) no contribueix a la participació i creativitat de l'estudiant.

Pel que fa a l'atenció tutorial, es recomana potenciar una atenció més específica que prevegi la possibilitat d'orientar el currículum de l'estudiant (recerca, estades a l'estranger, matèries optatives de segon cicle, etc.).

Es destaca positivament l'alt grau d'exigència, que implica una forta disciplina a l'estudiant.

Alumnes

Del total d'alumnes matriculats a la titulació, més del 94% ho són equivalents a temps complet; les mitjanes d'alumnes per assignatures obligatòries per classe són les següents:

Taula 3.1.10. Mitjana d'alumnes per grup i per assignatures obligatòries a l'ensenyament d'Humanitats de la UPF

	<i>Alumnes</i>
Mitjana d'alumnes primer curs	79
Mitjana d'alumnes primer cicle	67
Mitjana d'alumnes segon cicle	75
Alumnes totals matriculats	631
Alumnes equivalents a temps complet	599

Es constata una tendència a l'increment del nombre d'estudiants en primera opció. La presència a la facultat d'estudiants d'altres ensenyaments, cursant assignatures de lliure elecció d'Humanitats, es valora molt positivament per la pluralitat d'enfocaments de les assignatures.

Els alumnes de nou ingrés estan satisfets per l'atenció rebuda i les enquestes reflecteixen la satisfacció dels estudiants per la qualitat de l'ensenyament que reben. Ara bé, els mateixos estudiants troben a faltar assignatures amb continguts orientats a assolir una major suficiència per afrontar la incorporació al mercat laboral.

Es destaca la baixa participació dels estudiants, tant en els processos electorals interns com en els òrgans de govern de la universitat.

Professorat

Destaca la bona preparació i formació científica del professorat, bons especialistes en les seves àrees de coneixement, però sovint és complicat encaixar aquest perfil especialista amb els objectius generalistes i multidisciplinars de la titulació.

A tall d'orientació, presentem informació sobre els crèdits impartits per les diferents categories de professorat:

Taula 3.1.11. Dedicació docent per al curs 1997-98 de l'ensenyament d'Humanitats de la UPF

	<i>% crèdits impartits sobre el total</i>
Catedràtics d'universitat	14.2%
Titulars d'universitat	31.6%
Titulars d'escola universitària	21.5%
Associats	10.8%
Altres professors	21.8%

Instal·lacions

La biblioteca és l'element més destacat de la titulació, tant per la qualitat dels fons documentals com pels sistemes informàtics de gestió. Tanmateix, el fet que l'edifici no disposi d'altres sales d'estudi que les de treball de la biblioteca fa que sovint sigui utilitzada com a espai d'estudi i no com a espai de consulta bibliogràfica. També disposa de moderns equipaments audiovisuals.

La titulació disposa d'unes bones instal·lacions que convindria diversificar amb aules tipus seminari que permetin fer sessions amb més participació i debat.

Relacions externes

Els professors mantenen contactes professionals a nivell internacional que faciliten la circulació d'idees i l'ampliació de coneixements.

La facultat està molt implicada en els programes d'intercanvi d'estudiants Sòcrates, els resultats dels quals són molt ben valorats.

Recerca

La recerca es desenvolupa al si del departament d'Humanitats, que compta amb la presència de destacats professors amb una llarga i brillant carrera i amb una presència important en els àmbits de la cultura del país. La recerca que es duu a terme és molt especialitzada, i no es dirigeix vers projectes de recerca humanística de caràcter interdisciplinar. El principal problema del professorat és haver de compaginar una recerca especialitzada amb una docència generalista.